

Begäran om utlåtande om utkast till ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av äldreomsorgslagen

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet ber er lämna yttrande om det bifogade utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om stödande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012, äldreomsorgslagen).

Bakgrund

Till äldreomsorgslagen fogades 2020 bland annat en skyldighet att ha en personaldimensionering på minst 0,7 anställda per klient vid verksamhetsenheter för serviceboende med heldygnsomsorg och långvarig institutionsvård för äldre. I dimensioneringen beaktas bara den personal som utför direkt klientarbete. Det föreskrevs att bestämmelsen om personaldimensionering skulle träda i kraft fullt ut efter en övergångsperiod den 1 april 2023, för att kommunerna och samkommunerna samt tjänsteproducenterna skulle ha möjlighet att förbereda sig för den betydande ökningen av personalbehovet och kostnaderna.

Ikraftträdandebestämmelsen ändrades genom en lag (223/2023) som trädde i kraft våren 2023 så, att minimidimensioneringen på 0,7 anställda per klient träder i kraft den 1 december 2023. Före det ska dimensioneringen vara minst 0,65 anställda per klient.

I och med att befolkningen blir äldre har pensioneringar och det ökade servicebehovet fortfarande gjort det svårare att få tillgång till personal. På grund av förändringarna i verksamhetsmiljön och det försvårade personalläget till följd av dem har det blivit uppenbart att dimensioneringen på minst 0,7 anställda per klient inte kan uppnås vid alla verksamhetsenheter inom den ovan nämnda tidsfristen. Därför ska enligt regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering ikraftträdandet av personaldimensioneringen på 0,7 inom heldygnsvård för äldre senareläggas till den 1 januari 2028 för att säkerställa att det finns tillräckligt med personal inom social- och hälsovårdstjänsterna.

Målsättningar

I propositionen föreslås det att 4 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i äldreomsorgslagen ska ändras. Enligt den gällande lagen ska minimidimensioneringen av personalen vid verksamhetsenheter för serviceboende med heldygnsvård för äldre vara 0,65 anställda per klient, och 0,7 anställda per klient från och med den 1 december 2023. Enligt propositionen ska övergångsperioden förlängas så att personaldimensioneringen höjs till minst 0,7 anställda per klient den 1 januari 2028.

Lagen avses träda i kraft före den 1 december 2023.

Social- och hälsovårdsministeriet ber de instanser som nämns i sändlistan lämna utlåtande om utkastet till regeringsproposition. Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna era utlåtanden på adressen utlåtande.fi. I utlåtandet ska identifieringskoden för lagberedningsprojektet, VN/20973/2023, anges.

Observera att alla utlåtanden är offentliga och att de publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Tidtabell

Remisstiden är 17.8.–21.9.2023. Eftersom lagberedningen är brådskande är remisstiden undantagsvis fem veckor lång.

Beredare

Jaana Huhta, regeringsråd, social- och hälsovårdsministeriet, fr.o.m. 21.8.
Satu Karppanen, konsultativ tjänsteman, social- och hälsovårdsministeriet
Tekniska frågor som hänför sig till lämnande av utlåtande: Eeva Kankaanpää, assistent, social- och hälsovårdsministeriet
förnamn.efternamn@gov.fi

Bilagor:

[Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantu-losäännöksen muuttamisesta.docx](#)

[Utkast till ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av äldreomsorgslagen.docx](#)

Sändlista:

Attendo Oy
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Esperi
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Folkhälsan
Helsingin kaupunki
Hyvinvointiala HALI ry
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Ihmisoikeuskeskus
Ikäinstituutti
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
KT Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Mehiläinen
Muistiliitto
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Saamelaiskäräjät
Satakunnan hyvinvointialue
Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry
Tehy ry
Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos
Terveystieteiden ja sosiaalialan yrittäjät TESO ry
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiovarainministeriö
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry

Vanhusasiavaltuutettu
Vanhustyön keskusliitto
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ympäristöministeriö

Begäran om utlåtand

1. Anser ni att den ändring av övergångsperioden som föreslås i utkastet kan understödats för att tillräckliga personalresurser ska kunna säkerställas i den nuvarande personalsituationen?

- ☐ Ja
- ☐ Ei

Om svaret är ja, kan ni lägga fram era övriga synpunkter i ärendet för att tillräckliga personalresurser ska kunna säkerställas.

Om svaret är nej, kan ni lägga fram alternativa lösningar och era övriga synpunkter i ärendet för att tillräckliga personalresurser ska kunna säkerställas.

2. Anser ni att den övergångsperiod som föreslås i utkastet är tillräckligt lång för att trygga tillgången på personal?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Om ni svarar nej, kan ni lägga fram alternativa lösningar för övergångsperiodens längd för att trygga tillräcklig personal.

3. Vilka konsekvenser anser ni att den övergångsperiod som föreslås i utkastet har för personaldimensioneringen vid verksamhetsenheterna?

- ☐ dimensioneringen förblir oförändrad
- ☐ dimensioneringen minskar
- ☐ dimensioneringen ökar

Ni kan lägga fram andra relevanta synpunkter på övergångsperiodens konsekvenser för personaldimensioneringen.

Koivisto Taru
Sosiaali- ja terveysministeriö

Kankaanpää Eeva
Sosiaali- ja terveysministeriö